

ІСТОРИЧНА ПЕРСОНАЛІСТИКА
[НПП 2]

II семестр, II рік навчання
Факультет міжнародних відносин
Кафедра історії ім. проф. М.П. Ковальського
Рівень освіти: третій (освітньо-науковий)
Освітньо-наукова програма «Історія та археологія»
Спеціальність 032 Історія та археологія

Викладач:	Атаманенко Алла Євгенівна, доктор історичних наук, професор кафедри міжнародних відносин alla.atamanenko@oa.edu.ua
Кредити та кількість годин:	6 кредитів ECTS; 180 годин: лекції - 20 год., практичні - 10 год., 2 год. - консультація, 150 - самостійна робота; екзамен
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання:	Українська
Форма навчання:	Очна (денна), вечірня

I. Опис навчальної дисципліни:

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Історична персоналістика» є складовою освітньо-наукової програми підготовки фахівців третього рівня вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 032 Історія та археологія, ОНП «Історія та археологія».

Предметом нормативної навчальної дисципліни є історична персоналістика / історична біографістика / історична біографіка / історична біографія, що належить до важливого напрямку наукових досліджень з історії та історіографії і як самостійний жанр, і як складова загальноісторичних наукових досліджень. Історична персоналістика має власну дослідницьку методику та комплекс джерел.

II. Мета та завдання навчальної дисципліни:

Мета курсу - сформувати стійку систему знань про особливості біографії як наукового жанру, зокрема, в історичних дослідженнях.

Основними завданнями, які ставить навчальна дисципліна, є формувати:

- здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових та складних ідей;
- уміння ефективно спілкуватися з широкою науковою спільнотою та громадськістю в питаннях історії;
- проявляти наполегливість у досягненні мети;
- здатність само розвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, відповідальність за навчання інших;
- вміння продукувати нові наукові ідеї з врахуванням етичних цінностей сучасної світової культури (екологічних, етико-моральних, міжнародно-правових, релігійних тощо);
- знання про тенденції розвитку і найбільш важливі нові розробки в галузі історії й суміжних областей;

- здатність виявляти та опрацьовувати історичні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти;
- знання і розуміння сучасних наукових теорій і методів, вміння їх ефективно застосовувати для аналізу та синтезу складних систем та явищ;
- здатність досліджувати ідеї, концепції, доктрини, теорії історії, розробляти та впроваджувати нові методології та принципи наукових досліджень у галузі історії;
- здатність розробляти та реалізовувати проекти, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислювати наявні чи створювати нові знання, а також розв'язувати складні задачі в області історії.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна більшою чи меншою мірою пов'язана з такими навчальними курсами (вивчаються на магістеріумі) як «Теорія та методологія історії (теоретичний семінар)», «Українська історіографія XX ст.», «Українська закордонна історіографія», «Актуальні питання історії історичної науки».

III. Результати навчання:

За результатами навчання слухачі мають *знати* та *вміти*:

- Демонструвати знання сучасних методів проведення досліджень в галузі історії.
- Демонструвати поглиблені знання у вибраній спеціалізації.
- Демонструвати знання специфіки розвитку історичного пізнання в конкретні історіографічні періоди, у тому числі й на сучасному етапі.
- Здійснювати пошук, аналізувати і критично оцінювати інформацію з різних джерел.
- Сучасні передові концептуальні та методологічні знання в галузі історії та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей знань.
- Ініціювати, організовувати та проводити комплексні дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, які приводять до отримання нових історичних знань.
- Самостійно планувати та виконувати дослідження, оцінювати отримані результати.
- Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі команд.
- Поєднувати теорію і практику, а також приймати рішення та виробляти стратегію діяльності для вирішення завдань спеціалізації з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних та державних інтересів.
- Аналізувати взаємозв'язки між позицією професійного історика та панівними у суспільстві поглядами на минуле.
- Виявляти ініціативу, яка спрямована на збереження та управління культурною спадщиною.
- Спілкуватися в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі наукової та/або професійної діяльності.
- Уміння представляти та обговорювати отримані результати та здійснювати трансфер набутих знань.
- Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань.
- Відповідальність у ставленні до виконуваної роботи та досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№	Тема дисципліни
1	Біографія як вид наукового дослідження. Біографічна традиція
2	Підходи до розуміння біографії як об'єкту наукового дослідження
3	Понятійний апарат історичної персоналістики/біографістики

4	Методи біографічних досліджень. Міждисциплінарний характер персоналістики
5	Джерельна база досліджень з біографістики
6	Інституціалізація біографічних досліджень
7	Контрольна робота з курсу
8	Екзамен

VI. Рекомендована література:

Основна:

1. Андреев В. «Інтелектуальна біографія» історика: експлікація поняття // Ейдос: альманах теорії та історії істор. науки. 2010/11. Вип. 5. С. 333–347.
2. Андреев В. Інтегральний напрям сучасної історіографії: інтелектуальна історія // Там само. 2005. Вип. 1. С. 17–23.
3. Біографістика в контексті сучасних історичних та історіографічних досліджень: Харків. історіограф. зб. Харків : НМЦ «СД», 2003. Вип. 6. 191 с.
4. Ващенко В. В. Концепція «інтелектуальної біографії» та проблема конструювання наукових біографій в українській історіографії // Ейдос: альманах теорії та історії істор. науки. 2009. Вип. 4. С. 481–486.
5. Зашкільняк Л. Інтелектуальна історія: спроба конвенції (деякі методологічні міркування) // Ейдос: альманах теорії та історії істор. науки. 2005. Вип. 1. С. 28–35.
6. Ляшко С. М. Поняття «наукова біографія» у теорії та практиці історико-біографічних досліджень // Укр. біографістика. 2013. № 10. С. 25–47.
7. Менжулін В. Біографічний підхід в історико-філософському пізнанні. Київ: НаУКМА; Аграр Медіа Груп, 2010. 455 с.
8. Ейдос. Вип. 8. Київ: Інститут історії України, 2014-2015.